

Організація власної справи (ПВ 9)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка і бізнес
Статус дисципліни	Вибіркова, цикл професійної підготовки
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, осенний семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити Загальна кількість: 120 годин Лекційних занять: 36 годин Практичних занять: 18 годин Самостійна робота студентів: 66 годин
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік/модульна контрольна робота
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Дергалюк Марта Олексіївна, доцент кафедри економіки і підприємництва, доктор економічних наук, доцент контактні дані: marta.derhaliuk@iil.kpi.ua Практичні/Семінарські: Дергалюк Марта Олексіївна, доцент кафедри економіки і підприємництва, доктор економічних наук, доцент контактні дані: marta.derhaliuk@iil.kpi.ua
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/Njg4ODEwMDEyODQx

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Організація власної справи» орієнтована на здобуття майбутніми економістами професійних знань, умінь та компетенцій через призму реалізації амбітних планів створення власного

бізнесу, розвитку бізнесових компетенцій та навичок, розвитку особистості у процесі своєї життєдіяльності і людського капіталу для забезпечення соціально-економічного прогресу, збалансування пропорцій сучасної економіки.

У процесі вивчення дисципліни аналізується необхідність комплексного підходу до розуміння бізнесу як відкритої системи ринкового саморегулювання.

Розглядаються та порівнюються різні галузі права, які історично формували підприємницьку діяльність та підприємництво, а саме: трудове, податкове, фінансове, зовнішньоекономічне та антимонопольне законодавство. Крім того, виявляються суттєві залежності та взаємозв'язки між ними, які за різних обставин набувають вирішального значення

На основі засвоєння навчального матеріалу та його практичного аналізу студентам запропоновано виявити умови, особливості та тенденції розвитку підприємницької діяльності, запропонувати своє бачення необхідних змін у структурі регуляторних механізмів, які забезпечують підприємництво.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню не тільки економічних знань і вмінь, а й забезпечує майбутніх фахівців здібностями, що сприяють забезпеченню ефективної реалізації своїх професійних якостей на підприємствах та в організаціях різних форм власності з урахуванням необхідності забезпечення збалансування соціальних та економічних інтересів стейкхолдерів.

Предметом дисципліни є теоретико-методичні та організаційно-економічні аспекти організації власної справи.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплекс знань з основ ведення сучасного бізнесу; допомогти майбутньому фахівцю оволодіти інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.

Основні завдання - вивчення суті та форм ведення бізнесу в сучасних умовах господарювання, принципів вибору певного виду підприємницької діяльності; оволодіння новітніми управлінськими підходами та застосування сучасних науковотехнічних досягнень в процесі ведення бізнесу; опанування інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (моральна свідомість, повага до конфіденційності, недопущення порушення прав) підприємства.
- здатність генерувати та реалізовувати бізнес-ідеї.

Фахові компетентності:

- здатність розпізнавати ризики витоку інформації та порушення трудових прав
- здатність застосовувати знання господарського та цивільного права для ведення підприємницької діяльності.
- здатність оцінювати бізнес з використанням сучасних методів та використовувати різні методи для фінансового аналізу.
- здатність застосовувати податкове законодавство для оптимізації підприємницької діяльності.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання**:

ПРН. Знати правові основи започаткування та ведення бізнесу.

ПРН. Знати принципи організації правового захисту бізнесу.

ПРН. Володіти знаннями податкового права та виявляти податкові ризики підприємства.

ПРН. Вміти аналізувати ринок для вибору бізнес-моделі і розіміти процедури реєстрації бізнесу.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Дисципліна базується на знаннях, одержаних при вивченні наступних дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства».

Постреквізити: У подальшому дисципліна буде корисною для опановування освітніх компонентів: переддипломна практика, дипломна робота.

3. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Підприємництво в сучасній економічній системі. Середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності .
- Тема 2. Види та організаційно-правові форми підприємництва.
- Тема 3. Планування та формалізація бізнес ідеї.
- Тема 4. Альтернативи реєстрації бізнесу.
- Тема 5. Ліцензування, як форма державного регулювання підприємницької діяльності.
- Тема 6. Трудові відносини та власна справа.
- Тема 7. Вибір системи оподаткування.
- Тема 8. Алгоритми вибору системи оподаткування.
- Тема 9. Маркетинг у підприємницькій діяльності.
- Тема 10. Фінансове планування та аналіз. Комплексний підхід до аналізу підприємства.
- Тема 11. Підходи до оцінки бізнесу.
- Тема 12. Ідентифікація і мінімізація ризиків новоствореної власної справи.
- Тема 13. Життєві цикли бізнесу. Реорганізація бізнесу. Ліквідація бізнесу. Санація.
- Тема 14. Ризики та партнерство у бізнесі. Соціальна відповідальність бізнесу.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова до використання література при вивченні тем дисципліни

1. Основи підприємницької діяльності: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С. В. Поліщук, О. П. Кавтиш. – Електронні текстові данні (1 файл: 2,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 153 с.
2. Кияшева, Т. І., Сівачова, О. В. Правове забезпечення підприємницької діяльності: Посібник. — Харків: Право, 2022. — 280 с.
3. Мельник, А. П. Трудове право в підприємстві. — Львів: Сполом, 2020. — 256 с.
4. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. - 432 с
5. Шавловський, С. Підприємництво: теорія, практика, стратегія. — К.: КНЕУ, 2021. — 320 с.
6. Яковенко, І. В., Петренко, О. С. Податкове адміністрування і оподаткування підприємницької діяльності. — К.: Алерта, 2023. — 360 с.
7. Поліщук, О. В. Старт бізнесу: перші кроки. Посібник для підприємців-початківців. — Київ: Центр навчальної літератури, 2024. — 200 с.
8. Сидоренко, Л. Г. Ліцензії та дозволи у бізнесі: практичний посібник. — Харків: Фоліо, 2022. — 224 с.
9. Бородянський, Ю. О. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі. — Київ: КНЕУ, 2021. — 304 с.
10. Коваль, В. М. Оцінка бізнесу: методики та практика. — Львів: Вид-во УКУ, 2023. — 288 с.
11. Назаренко, Т. С. Реорганізація та припинення діяльності підприємства. — Київ: Юрован, 2020. — 240 с.
12. Дубровський, І. П., Новікова, Є. В. Управління ризиками в підприємстві: навчальний посібник. — Одеса: Астропринт, 2024. — 260 с.
13. Основи підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : підручник / В. М. Марченко, С. О. Тульчинська, І. В. Макалюк [та ін.] ; за ред. д.е.н., проф. В. М. Марченка. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Політехніка, 2022. — 516 с. — Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>

Додаткова література

14. М. О. Дергалюк, П. Ю. Голосієнко. Диверсифікація ринків збуту як стратегічний інструмент підвищення стійкості та конкурентоспроможності торговельного підприємства. Економічна

- наука. Інвестиції: практика та досвід, 2025, № 9, С.72 -77. Сич О. А., Дьокіна К. І. Перспективи кредитування малого бізнесу державними банками // Молодий вчений. 2018. № 1. С. 982–986. 104.
15. Дергалюк М. (2025) РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ. АГРОСВІТ, № 24, С. 95-102.
 16. Pohrebniak Anna, Derhaliuk Marta, Syvashova Vladyslava ANALYSIS OF THE FINANCIAL CRISIS IN UKRAINE. Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут", 2024, № 30, С.61-65.
 17. Volynets, V., Lohvynenko, V., Korobka, S., Kuzmenko, O., & Derhaliuk, M. (2024). E-commerce development: Prospects and legal challenges of business digital transformation amidst economic de-shadowing. Multidisciplinary Reviews, 8, 2024.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України від 28.06 1996 № 254к/96-ВР // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514- VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
6. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
7. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 01.07.2014 № 1555- VII // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>.
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

Матеріали носять пізнавально-ознайомчий та прикладний характер. У процесі вивчення дисципліни студенти отримують від викладача конкретні завдання до виконання і посилання на літературу, яка допомагає у їх засвоєнні.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладацького) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування студентам потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих

моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Знати правові основи започаткування та ведення бізнесу.	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу. Календарний контроль перша та друга атестація Підсумковий контроль - залік
ПРН 2. Знати принципи організації правового захисту бізнесу.		
ПРН 3. Володіти знаннями податкового права та виявляти податкові ризики підприємства.		
ПРН 4. Вміти аналізувати ринок для вибору бізнес-моделі і розіміти процедури реєстрації бізнесу.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 18 годин практичних занять, модульний контроль.

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
1	Тема 1. Підприємництво в економічній системі. Середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.	4	2	8	Л: Підприємництво в економічній системі (4). ПЗ: Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Система державного регулювання розвитку підприємництва. Правове забезпечення розвитку підприємництва на сучасному етапі. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Стимули для розвитку бізнесу в Україні Рейтинг «B-READY», індекс інвестиційної привабливості, аналітика стану українського ринку (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
2	Тема 2. Види та організаційно-	2	0	2	Л: Види та організаційно-правові форми підприємництва. Фінансова допомога бізнесу, який постраждав від війни.(2)	

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
	правові форми підприємництва					
3	Тема 3. Планування та формалізація бізнес ідеї	4	2	4	Л: Планування та формалізація бізнес ідеї (2) ПЗ: Як генерувати ідеї. Концепція 7р. Бізнес-план як підприємницька ідея. Найменування та торговельна марка. Засновницькі документи та їх підготовка. Реєстрація власної справи (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне

4	Тема 4. Альтернативи реєстрації бізнесу	2	1	4	Л: Альтернативи реєстрації бізнесу (2). ПЗ: Купівля корпоративних прав, часток в існуючому бізнесі. Купівля цілісномайнового комплексу. Недоліки та переваги. Франшиза. (1)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
5	Тема 5. Ліцензування, як форма державного регулювання	2	0	2	Л: Ліцензування, як форма державного регулювання. Поняття ліцензії та процедура її отримання. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Плата за отримання ліцензії (2)	

6	Тема 6. Трудові відносини та власна справа	2	2	4	Л: Трудові відносини та власна справа (2). ПЗ: Правове регулювання трудових відносин. Трудові та цивільно-трудові відносини. Штатний розклад. Відповідальність за порушення трудових відносин. Документи, що регламентують трудові відносини у процесі здійснення підприємницької діяльності (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
7	Тема 7. Вибір системи оподаткування	2	1	4	Л: Вибір системи оподаткування (2). ПЗ: Сутність податків та загальні основи оподаткування. Класифікація та види податків в Україні. Прямі та непрямі податки. Способи сплати податків у підприємстві. Загальна та спрощена системи оподаткування. Оподаткування прибутку підприємств.	Н: аналітичні завдання. О: тестування, індивідуальне

					Єдиний податок. Фіксований податок. Збори і цільові відрахування, які сплачують підприємства. Місцеві податки і збори. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу (1).	
8	Тема 8. Алгоритми вибору системи оподаткування	2	1	4	Л: Алгоритми вибору системи оподаткування (2). ПЗ: Розуміння кола споживачів товарів (робіт, послуг). Планування об'ємів продажу. Тестування спрощеної системи оподаткування Податкова звітність та відповідальність. (1).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
9	Тема 9. Маркетинг у підприємницькій діяльності	4	2	4	Л: Маркетинг у підприємницькій діяльності. (4) ПЗ: Сутність цілісного маркетингу. Комплекс маркетингу на різних етапах створення підприємства. Маркетингова стратегія. Позиціонування продукту. Бренд. Відмінність між стратегічним та оперативним маркетингом. Функції маркетингу на підприємстві. Реклама, виробник реклами, споживач реклами. Види підприємств-виробників реклами. Сутність стратегії позиціонування. Інтернет-технології в бізнесі (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
10	Тема 10. Фінансове планування та аналіз. Комплексний підхід до аналізу підприємства	2	1	4	Л: Фінансове планування та аналіз. Комплексний підхід до аналізу підприємства (2) ПЗ: Поняття та зміст фінансового плану. Планування руху грошових коштів. Особливості складання планового балансу підприємства. KPI та система збалансованих показників як інструменти фінансового планування і аналізу (1).	
11	Тема 11. Підходи до оцінки бізнесу.	2	1	4	Л: Підходи до оцінки бізнесу (2). ПЗ: Основні моделі управління вартістю. Витратний підхід до оцінки. Доходний підхід. Ринковий підхід до оцінки вартості бізнесу (1)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
12	Тема 12. Ідентифікація і мінімізація ризиків новоствореної	2	0	2	Л: Ідентифікація і мінімізація ризиків новоствореної власної справи (2).	

	власної справи					
13	Тема 13. Життєві цикли бізнесу. Реорганізація бізнесу. Ліквідація бізнесу. Санація.	4	2	6	Л: Життєві цикли бізнесу. Реорганізація бізнесу. Ліквідація бізнесу. Санація. (2). ПЗ: Життєвий цикл бізнесу. Філіали, представництва та дочірні підприємства. Моделі існування. Виділення, поглинання, поділ – як види реорганізації. Питання боргів та оподаткування при реорганізації. Ліквідація бізнесу. Санація. (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
14	Тема 14. Ризики та партнерство у бізнесі. Соціальна відповідальність бізнесу	2	1	4	Л: Ризики та партнерство у бізнесі. Соціальна відповідальність бізнесу (2). ПЗ: Види партнерських відносин. Сутність та зміст етики ділових стосунків. Соціальна відповідальність бізнесу (1).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне
	Модульна контрольна робота		2	4	Передбачає відповіді на теоретичні питання та тестові завдання	
	Залік			6	Передбачає відповіді на теоретичні питання та розв'язання задач	
Всього		36	18	66		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 66 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виносяться: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи, виконання та оформлення розрахункової роботи та підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	56	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	66	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, частина рейтингу здобувача формується через участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у виконанні ситуаційних завдань, аналізі проблемних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено

тематикою завдання. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, наукової статті тощо. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Правила зарахування індивідуальних завдань. Авторське виконання завдання, обґрунтованість основних положень, достовірність використання інформаційно-методичного апарату, аргументований захист отриманих результатів та висновків.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконанням завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контролю результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти питання, яке стосується процедури контрольних заходів та їх результатів.

У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою, визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Академічна доброчесність. При оцінювання робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті регламентує Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>).

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту (далі, ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття в межах тематики дисципліни, що включають відвідування науково-практичних заходів, зустрічей з представниками бізнесу, тренінгів та вебінарів. Для опанування і поглиблення практичних навичок можуть бути запрошені фахівці та професіонали сфери державного управління, оборони, промисловості, постачання електроенергії, інформації та зв'язку, послуг тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; виконання модульної контрольної роботи; виконання розрахункової роботи.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. Робота на практичних заняттях (має 84 балів)

1. Відповіді на практичних заняттях: відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговорення, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді, (2 бали x16).

Розрахунок за одну відповідь:

Розрахунок за одну відповідь:

2- активна робота, повні відповіді під час опитування;

1.5 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

1 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 пасивність

2. Опрацювання аналітичних навчальних завдань: аналітичні, навчальні завдання, у тому числі, виконані під час роботи у малих групах з презентацією результатів на практичних заняттях (4 завдання – має 20 балів).

Розрахунок за одне завдання:

5 балів – якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;

4 балів – наявні певні недоліки у виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;

3 бали – завдання виконано з неточностями, що мають вплив на обґрунтування результату;

0 балів – завдання не виконане

3. Тестування (4 завдання – має 32 балів).

За результатами опрацювання лекційного матеріалу проводиться **тестування** (одне за семестр), яке оцінюється у 8 балів, за такими критеріями:

- правильно виконаний тест – 8 балів;
- тест виконаний на 60 % – 5 балів;
- невиконаний тест – 0 балів.

8.1.2. Модульна контрольна робота (має 16 балів)

Модульна контрольна робота оцінюється в 16 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 14..16 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями –12..13балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 10..11 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..9 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Виконано не менше ніж 40% з обсягу практичних занять;

14 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу практичних занять.

8.3. Семестровий контроль (залік).

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

Заліковий білет містить чотири завдання, які оцінюються у 100 балів.

Кожне запитання оцінюється з 25 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 23 - 25 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 19...22 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 15...18 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 ...-14 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік рекомендованих питань для підготовки до проходження семестрового контролю:

1. Сутність підприємництва та його форми
2. Функції та принципи підприємництва
3. Якості, необхідні для підприємця
4. Організаційно-правові форми організації ПП
5. Фізична особа підприємець – розкрити сутність. Переваги та ризики.
6. Регулювання підприємницької діяльності.
7. Як регулюється реєстрація та ліквідація підприємств?
8. Банкрутство компаній та відновлення платоспроможності
9. Санація.
10. Черговість сплати зобов'язань боржника
11. Штатний розклад?
12. Цивільно-правові відносини та трудові: яка різниця?
13. Які документи регламентують трудові відносини в компанії?

14. Які форми оплати праці ви знаєте?
15. Види та форми податків
16. Єдиний податок та його характеристика
17. Податок на прибуток та його характеристика
18. ПДВ: сутність та визначення.
19. Що таке фінансова звітність?
20. Що таке дохід?
21. Що таке дебіторська заборгованість?
22. Які види дебіторської заборгованості ви знаєте?
23. Які види кредиторської заборгованості ви знаєте?
24. Окупність інвестицій
25. Час окупності інвестицій
26. Внутрішня ставка доходності
27. Які види діяльності підлягають ліцензуванню?
28. Що таке бізнес-план?
29. Система збалансованих показників як інструмент фінансового планування
30. Сутність та наповнення ЗСП
31. Бізнес як об'єкт оцінки
32. Відмінності оцінки бізнесу від оцінки майна
33. Дохідний підхід до оцінювання бізнесу
34. Витратний підхід до оцінювання бізнесу
35. Метод порівняння до оцінювання бізнесу
36. Оцінка часток та акцій
37. Оцінка нематеріальних активів
38. Партнерства в бізнесі: форми та види
39. Основні ризики підприємницької діяльності
40. Методи мінімізації ризиків
41. Управління ризиками
42. Риси підприємця
43. Відповідальність підприємця

Рекомендованими є курси, пов'язані з дисципліною на платформах:

<https://prometheus.org.ua/course/>

<https://www.ed-era.com/courses/>

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доц. кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., доц. Дергалюк М.О..

Ухвалено кафедрою (протокол № 17 від 23.06.2025 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 11 від 30.06.2024 р.)